



9.9.2010

Till anordnarna av svenskspråkig yrkesutbildning

INFÖR LÄSÅRET 2010–2011

Information om yrkesutbildning till de svenskspråkiga utbildningsanordnarna

1. TEAMET FÖR YRKESUTBILDNING TILL ER TJÄNST!

Vid verksamhetsenheten för svenskspråkig utbildning har man sedan början av år 2010 delat upp arbetet i två team, ett för yrkesutbildning och ett för allmänbildande utbildning. Direktör Johan Aura leder verksamhetsenheten för svenskspråkig utbildning.

- Teamet för allmänbildande utbildning koordineras av undervisningsrådet Maj-Len Engelholm
- Teamet för yrkesutbildning koordineras av undervisningsrådet Heidi Backman.

Enheten för svenskspråkig utbildning har också ett team som koordinerar elev- och studerandevård, specialundervisning, elev- och studiehandledning, informations-, rådgivnings- och vägledningstjänster samt invandrarutbildning för alla skolformer. Teamet består av personer från både allmänbildande teamet och yrkesutbildningsteamet.

Enheten för svenskspråkig utbildning och yrkesutbildningsteamet har som uppgift att inom ramen för den nationella utbildningspolitiken följa upp organiseringen av den svenskspråkiga yrkesutbildningen och att skapa ändamålsenliga utvecklingsprojekt utgående från identifierade behov inom den svenskspråkiga utbildningen. Vi vill också erbjuda tjänster, goda modeller och aktuell information samt aktivt arbeta i samverkan med olika aktörer inom yrkesutbildningen.

Medarbetarna inom teamet för yrkesutbildning presenteras närmare i bilaga 1.

Nya medarbetare

Ingelisa Wikholm tillträdde i augusti som undervisningsråd inom det allmänbildande teamet med ansvar för framför allt gymnasiet, undervisningen i finska samt i övriga språk. Ingelisa Wikholm har inom grundskola och gymnasium undervisat i A-finska och modersmålsinriktad finska, modersmål och engelska i Österbotten, Västra Nyland, Vanda och Esbo.

Ingeborg Rask anställdes som undervisningsråd inom yrkesutbildningsteamet. Ingeborg Rask har tidigare varit anställd av Sydkustens landskapsförbund, Finlands kommunförbund, Utbildningsstyrelsen, Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet samt av Aalto-universitetet och arbetat med olika frågor inom yrkes- och högskoleutbildning samt med

samarbetet på det andra stadiet. Ingeborg Rask har även utfört uppdrag för Utvärderingsrådet i Jyväskylä.

Undervisningsrådet Erik Geber gick i pension från början av år 2010 och undervisningsrådet Helena Taxell gick i pension i mars.

2. EXAMENSGRUNDER OCH LÄROPLANSARBETE

Alla 52 examensgrunder för yrkesinriktade examina samt grunderna för förberedande utbildning för invandrare, undervisning och handledning som ges handikappade studerande i tränings- och rehabiliteringssyfte, undervisning i huslig ekonomi samt orienterande och förberedande undervisning för grundläggande yrkesutbildning har förnyats.

Revideringen har skett stegvis. Sammanlagt 22 examensgrunder togs i bruk den 1 augusti 2009. De sista 30 examensgrunderna och de tre grunderna för förberedande utbildning har tagits i bruk 1 augusti 2010. Alla examensgrunderna är översatta till svenska. De godkända examensgrunderna kan man läsa och ladda ner på sidorna för [yrkesinriktade grundexamina](#) och [fristående examina](#) eller på [Finlex](#). De svenskspråkiga examensgrunderna kan även beställas av kontaktpersonerna på enheten för svenskspråkig utbildning (se bilaga 1.)

Utbildningsstyrelsen förnyar årligen grunderna för *yrkes- och specialyrkesexamina* samt utarbetar grunder för nya examina, så att man varje år tar i bruk ca 40 nya eller reviderade examensgrunder. Information om de yrkes- och specialyrkesexamina som förnyas finns på [Utbildningsstyrelsens webbsidor](#).

Stödmaterial under arbete

Utbildningsstyrelsen har med statsunderstödsmedel kontrakterat en del utbildningsanordnare att utarbeta stödmaterial för att ta i bruk av de nya examensgrunderna. Broschyrer kommer att publiceras enligt utbildningsområde på finska, svenska, ryska, engelska, franska och tyska. Vissa examensgrunder kommer i sin helhet att översättas till engelska. Dessutom kommer grafiska illustrationer av stigval inom vissa grundexamina att göras på finska och svenska och publiceras på nätet.

Betygsmodeller och Europass-bilaga till examensbetyg inom yrkesutbildningen

Betygsmodeller för yrkesinriktade grundexamina och förberedande utbildningar hittar man på [Utbildningsstyrelsens webbsidor för föreskrifter, anvisningar och blanketter](#).

[Föreskriften för betyg över fristående examina, intyg över utbildning och läroavtalsutbildning som förbereder för fristående examina samt skiljebetyg och betyg över slutförda studier 15.12.2009 56/011/2009](#)

Examensbetygets bilagor för internationellt bruk uppdateras så att de motsvarar de nya examensgrunderna. [Europass-bilaga till examensbetyg](#)

Ändring i förordningen om de yrkesinriktade grundexamina

Undervisningsministeriet har ändrat en bilaga till förordningen 955/2008 om de yrkesinriktade grundexamina gällande examensstrukturen och yrkesbenämningar och den trädde i kraft 1.8.2010.

<http://www.finlex.fi/sv/laki/kokoelma/2008/20080153.pdf>.

I undervisningsministeriets förordning 953/2008 ingår justeringen av den examensstruktur som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

Utbildningsstyrelsen kommer under hösten att begära in uppgifter av utbildningsanordnarna i syfte att klargöra läget gällande ibruktagandet av de nya examensgrunderna. Utbildningsstyrelsen förbereder också en mera omfattande uppföljning av examensgrundsreformen under år 2011. **Enheten för svenskspråkig utbildning vid Utbildningsstyrelsen kommer i början av år 2011 att ordna regionala träffar med utbildningsanordnarnas läroplansansvariga för utbyte av information och åsikter om läroplanssituationen.**

3. DEN YRKESINRIKTADE VUXENUTBILDNINGEN

Examensstrukturen i den yrkesinriktade vuxenutbildningen

Den senaste examensstrukturen framgår ur Undervisningsministeriets förordning 24/2010, 22.12.2009.

Examenskommissioner

Examenskommissioner har tillsatts för mandatperioden 1.8.2010–31.7.2013. Sex svenskspråkiga, 134 tvåspråkiga examenskommissioner och 12 finskspråkiga examenskommissioner har inlett sin verksamhet. Mer information om examenskommissionerna och deras uppgifter finns på webbplatsen:

http://www.oph.fi/utbildning_och_examen/yrkesutbildning/examenskommissioner

Jagkan.fi

I nätverket/databasen www.jagkan.fi ingår ca 150 examina. Databasen uppdateras kontinuerligt. Med hjälp av verktyget kan man bedöma sina kunskaper i ett yrke som man är intresserad av. Bedömningen kan utgöra ett stöd då man planerar att avlägga en examen.

AIPAL

Det elektroniska systemet för studerande/examinandrespons AIPAL togs i bruk i början av 2009. AIPAL ger information om hur systemet med fristående examina fungerar i dess olika skeden: att ansöka, avlägga examen och förvärva

behövlig yrkesskicklighet. Kontaktuppgifterna till Utbildningsstyrelsens AIPAL-rådgivning är e-post: aipal@oph.fi, tfn 020 690 096. Utbildningar för användningen av AIPAL har ordnats i Vasa, Karis och Helsingfors. Kontakta gärna Utbildningsstyrelsen ifall det finns behov av utbildning.

Examensmästarutbildning

Närmare information om [examensmästarutbildningen på svenska](#).

Utvecklings- och servicetjänster till arbetslivet och utvecklande av utbildningens kvalitet

Utvecklings- och servicetjänster till arbetslivet och utvecklande av utbildningens kvalitet sköts från och med 1.1.2010 av den svenskspråkiga serviceenheten för undervisningsväsendet vid regionförvaltningsverket (RFV). Se närmare information på [enhetens webbplats](#).

4. PROGNOTISERING AV UTBILDNINGS- OCH KOMPETENSBEHOV

Vilka yrken och utbildningar behövs i framtiden?

Den tredje prognosen om behov av svenskspråkig yrkes- och högskoleutbildning Yrke 2025 är under arbete. Prognosen ställs på ett nytt sätt, genom ett samarbete med Statens ekonomiska forskningscentral VATT och arbets- och näringsministeriet. En preliminär prognos skall finnas i början av år 2011. Därefter bereds målen för den svenskspråkiga utbildningen för år 2016. Målen slås fast av statsrådet i utvecklingsplanen för utbildning och forskning i december 2011.

Under hösten 2010 får utbildningsanordnarna och högskolorna ta del av de olika skedena i prognostiseringen genom projektet Forum Yrke 2025, ett samarbetsprojekt mellan Utbildningsstyrelsen och Practicum. Projektets avsikt är att nå alla viktiga målgrupper och aktörer med färsk information om svenskspråkiga arbetskrafts- och utbildningsbehov och att skapa en dialog om materialet.

Kontaktpersoner: Heidi Backman, Utbildningsstyrelsen, heidi.backman@oph.fi (prognosen Yrke 2025) och Kristel Englund, Practicum, kristel.englund@oph.fi (Forum Yrke 2025)

Vilka kompetenser behövs i framtiden?

Utbildningsstyrelsens ESF-projekt VOSE går in på sitt tredje och sista år. Projektet handlar om att fånga upp framtidstrender och signaler om framtiden och att omvandla detta till information som direkt kan tillämpas i olika branschers och examinas läroplaner och undervisning. Projektet har under senaste läsår utvecklat ett utkast till nationell modell för *prognostisering av kompetensbehov inom yrken eller branscher*. Modellen testas inom två pilotbranscher. Den finska piloten gäller byggbranschen och den svenska piloten berör dagvården och annan barn- och familjeverksamhet. Inom den svenskspråkiga piloten har en [bakgrundsutredning](#) utarbetats samt [alternativa framtidsscenarioer](#)

[för området](#). Också inom bygg- och fastighetsbranschen finns en finskspråkig [bakgrundsutredning](#). Under hösten 2010 arbetar pilotnätverken fram kompetensbehov för bägge branscherna i framtiden. Projektet avslutas år 2011.

Svenskspråkig kontaktperson: Heidi Backman. Information om projektet uppdateras regelbundet på nätet:

http://www.oph.fi/utvardering_och_statistik/prognostisering/kompetensbehov/projektet_vose

Arbetslösheten bland svenskspråkiga i maj

Statistikcentralens uppgifter över arbetslöshet visar att det fanns sammanlagt 6 296 svenskspråkiga arbetslösa i december 2009. Av dessa saknade 2 217 utbildning efter grundskolan. Bland de arbetslösa fanns det 2 050 som avlagt en yrkesutbildning, 466 som gått gymnasiet och 1 563 som avlagt en högskoleutbildning.

Arbetslöshetsprocenten bland de svenskspråkiga var totalt 4,6. Bland dem som inte avlagt någon utbildning efter grundskolan var 8,8 procent arbetslösa. Bland dem som avlagt yrkesutbildning var 4,7 procent arbetslösa och bland dem som gått gymnasiet 3,7 procent. Arbetslöshetsprocenten för de högskoleutbildade var något lägre, omkring 3 procent.

Regionalt sett var arbetslöshetsprocenten bland dem som avlagt yrkesutbildning lägst på Åland: 2,4 procent. I Egentliga Finland var 4,1 procent av de yrkesutbildade arbetslösa, i Österbotten och Mellersta Österbotten 4,7 procent, medan det i Nyland fanns 5,6 procent och i Östra Nyland 6,1 procenta arbetslösa bland dem som avlagt yrkesutbildning.

5. STUDERANDE OCH DET SVENSKA LÄROANSTALTSNÄTET

Studerandeantagningen 2010

I vårens gemensamma ansökan till yrkes- och gymnasieutbildning deltog 100 500 sökande. Av dessa fick 79 166 en studieplats för hösten 2010. Till svenskspråkig utbildning sökte 4 122 sökande varav 94 procent (3 883) kunde erbjudas en studieplats.

I hela landet ökade antalet ansökningar till yrkesutbildningen. Inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen ökade antalet sökande något från i fjol: 1 943 sökande i år jämfört med 1 895 sökande i fjol. Av de sökande fick 75 % en studieplats enligt sitt första önskemål. Följande studieområden hörde i vår till de mest populära: social- och hälsovårdsbranschen, byggnadsbranschen, fordons- och transportteknik, inkvarterings- och kosthållsbranschen, företagsekonomi och handel samt skönhetsområdet.

I Svenskfinland är det fortfarande gymnasieutbildningen som intresserar ett större antal förstahandssökande (60 procent av årsklassen). Av dem som i vår gick ut den svenskspråkiga grundläggande utbildningen sökte 3 562 till svenskspråkig utbildning på andra stadiet. I Nyland sökte 28 procent av dem

till yrkesutbildning (förstahandsönskemål). Motsvarande andelar var 53 procent i Östra Nyland, 43 procent i Egentliga Finland och 50 procent i Österbotten. De regionala skillnaderna är stora också inom den finskspråkiga befolkningen. I år sökte 2 179 unga till svenskspråkig gymnasieutbildning, vilket är ca 100 flera än i fjol. Av dessa får 83 % en studieplats vid önskat gymnasium. I hela landet har antalet sökande till gymnasieutbildning minskat något från i fjol.

I kompletteringsansökan antogs ytterligare 110 studerande till den svenskspråkiga yrkesutbildningen och 28 till de svenskspråkiga gymnasierna.

Läroanstaltsnätet

År 1990 fanns det mer än 40 anordnare av svenskspråkig yrkesutbildning. År 2004 hade antalet minskat till 20 och nu är anordnarnas antal 14:

Axell Utbildning Ab
 Borgå handelsläroverk Ab
 Folkhälsan Botnia Ab
 Fria kristliga folkhögskolföreningen r.f.
 Optima samkommun
 Samkommunen för utbildning i Mellersta Österbotten
 Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland
 Solvalla Utbildning Ab
 Stiftelsen för fiskeri- och sjöfartsutbildning
 Svenska framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab
 Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur
 Vasa stad
 Åbo stad
 Österbottens svenska kristliga folkhögskolesällskap r.f.

Solvalla idrottsinstitut, Norrvalla folkhögskola och Norrvalla idrottsinstitut planerar en samgång inom ramen för Folkhälsan Utbildning Ab från början av år 2011.

Ålands landskapsregering ordnar utöver detta svenskspråkig yrkesutbildning vid flera läroanstalter.

Regionala lägesdiskussioner om yrkesutbildning ersätter gruppen för svenskspråkig utbildning på andra stadiet

Vårt mål är att tillsammans med anordnarna föra *fyra regionala lägesdiskussioner* under nästa år. Syftet med sammankomsterna är att diskutera aktuella frågor, samarbetsmöjligheter, utvecklingsprojekt, problem och behov inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen.

År 2011 börjar vi med en avspark för rektorerna inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen. I trevlig miljö kommer alla rektorer att tillsammans med oss få möjlighet att diskutera hur vi vill lägga upp lägesdiskussionerna i regionerna så att de skall vara givande för bägge parter. Ett annat tema under sammankomsten blir hur vi ska hantera projektdjungeln och hur vi kan

förbättra samarbetsprojektens effekter och bli bättre på att sprida goda modeller.

Gruppen för svenskspråkig utbildning på andra stadiet kommer att sammankomma sista gången den 23–25 november 2010. Temat är då invandrarutbildning. Gruppen träffar experter på invandrarutbildning och besöker en gymnasieskola med erfarenhet av mångkulturell verksamhet i Stockholm. I mars 2010 träffades gruppen för andra stadiet kring temat studerandevård på det andra stadiet.

6. UTVECKLINGSARBETE MED PROJEKTFINANSIERING

Förrän Utbildningsstyrelsen utannonserade statsunderstöden för utvecklande av yrkesutbildningen år 2010 utarbetades nya anvisningar och nya arbetsrutiner för att förenhetliga ansökningsförfarandet och behandlingen av ansökningarna. Arbetet utgjorde också en anpassning till framtiden då det elektroniska förvaltningsprogrammet SALAMA tas i bruk, också som ett verktyg för hela statsunderstödshanteringen. Arbetet med programmet har fördröjts och det torde gå till hösten 2011 innan statsunderstöden helt överförs till den digitala hanteringen.

Principen att understöda större och färre projekt och i mån av möjlighet bevilja den ansökta finansieringen framom att sprida på anslagen med en lägre finansieringsandel som följd var riktgivande också i år. En del av finansieringsbesluten fattades före midsommar och vissa kommer att fattas i augusti. Statsunderstödsprocesserna kan kontinuerligt följas på nätet under rubriken [finansiering](#).

Under våren 2010 kunde statsunderstöd sökas inom yrkesutbildningen för lärarfortbildning, yrkesinriktad tilläggsutbildning, utvecklande av lärmiljöer, stöd för inläring i arbetet och yrkesprov, samt för en mängd specifika syften som undervisningsministeriet fastställer, däribland införande av *arbetskapaetsintyget*, *specialundervisning* och *yrkesutbildning för invandrare* samt de speciella svenska anslagen för koordinerande av funktioner inom det svenskspråkiga läroanstaltsnätet. Också de speciella anslagen för utvidgad inläring i arbetet och för orienterande och handledande utbildning (yrkesstarten) kunde sökas i år.

Utbildningsstyrelsen kommer under hösten 2010 att kartlägga projektverksamheten och finansieringsmöjligheterna för svenskspråkig yrkesutbildning i samarbete med andra finansiärer och aktörer i Svenskfinland med syfte att förbättra koordineringen och effekterna av projekten.

SAMORDNANDE AV FUNKTIONER OCH VERKSAMHET INOM DEN SVENSKSPRÅKIGA YRKESUTBILDNINGEN

- PSP-IP – Den personliga och individuella delen av läroplanen

Axxell Utbildning Ab har beviljats ett understöd på 100 000 € för att i samarbete med Yrkesakademien i Österbotten, Yrkesinstitutet Prakticum och

yrkesinstitutet Optima utarbeta ett gemensamt format och enhetliga principer för dels de personliga studieplanerna och dels de individuella planerna för hur undervisningen ordnas inom specialundervisningen. Projektet är ägnat att underlätta de studerandes stigval och mobilitet utbildningsanordnare emellan och produkterna av projektet ska också bli attraktiva för de resterande finlandssvenska utbildningsanordnarna. Projektet är speciellt angeläget i detta skede då de nya examensgrunderna med ökad individualisering som mål implementeras.

- Yrkesproffs i Svenskfinland 2

Yrkesakademin i Österbotten (Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur) har beviljats 72 520 € för att i samarbete med Ab Utbildning Axxell, Yrkesinstitutet Practicum, Yrkesinstitutet Optima och Östra Nylands yrkesinstitut Inveon fortsätta ett didaktiskt utvecklingsarbete branschklustervis inom projektet Yrkesproffs 2. Tyngdpunkten ligger på att samordna funktioner och praxis gällande inläring i arbetet och yrkesprov i syfte att skapa rutiner så att arbetsgivare betjänas enligt enhetliga rutiner. Projektet är ägnat att förbättra utbytet av arbetslivssamarbetet i ett riksomfattande perspektiv. Projektet är av stor vikt i strävan efter att erbjuda studerande likvärdiga studiemöjligheter och inlärningsförutsättningar inom det svenskspråkiga yrkesinstitutnätverket.

Projekten som beviljades understöd år 2009

- Yrkesproffs i Svenskfinland Yrkesakademin
- Studerandevården Axxell
- Utbildningsunionen Inveon

UTVECKLANDE AV LÄRMILJÖER

Ansökningstiden för statsunderstöden är i år i augusti och således har inga beslut fattats vid tidpunkten för detta informationsbrev. Som en påminnelse följer de lärmiljöprojekt som startades år 2009.

- Framgångsrik ung företagare 2, Inveon
- Lärmiljön i teknikakademin, Yrkesakademin
- Nätverk för e-lärande, Optima
- Med arbetslivet – för arbetslivet, Åbo yrkesinstitut

INLÄRNING I ARBETET OCH YRKESPROV

Inom området kunde omfattande statsbidrag utannonseras att sökas. För utvecklande av inläringen i arbetet och yrkesprovet utgjorde anslagen 1.2 milj. € och de fyra svenskspråkiga utbildningsanordnarna som sökte beviljades understöd. Anslagen för ibruktagande av yrkesprov i undervisningen kunde disponera 1.2 milj. euro, men vid denna tidpunkt har besluten om utdelningen inte fattats. De speciella anslagen för försök med utvidgad inläring i arbetet söktes i år endast av en svenskspråkig utbildningsanordnare, men beslut om fördelningen av understöden har heller inte fattats.

ARBETSKAPACITETSINTYGET (PÅ FINSKA TYKKY-PASSI)

Idén med arbetskapacitetsintyget är att den studerande enligt en personlig studieplan (teoretisk och/eller praktisk) presterar två studieveckor vilket skrivs in i examensbetyget som en indikation på att man är en person som sköter om sin kondition, vilket förväntas tilltala en potentiell arbetsgivare. Statsunderstöd har utdelats under några år och i år beviljades Yrkesakademien, Optima och Inveon anslag för att ta i bruk intyget. Yrkesakademien har varit med från början och bl.a. bidragit till att Alpo.fi också finns på svenska.

YRKESSTARTEN

Den handledande och orienterande utbildningen (Yrkesstarten) är jämförbar med den grundläggande utbildningens tionde klass. Den ordnas som en förberedande årsklass vid ett yrkesinstitut. Utbildningen är till sin omfattning 20–40 studieveckor och riktar sig särskilt till dem som avslutat grundskolan, men som ännu inte har en klar uppfattning om sitt yrkesval eller som saknar tillräckliga studiefärdigheter.

Verksamheten har pågått som försök ett antal år, på svenska vid Yrkesakademien. Grunderna för denna förberedande utbildning är fastslagna och verksamheten är permanent fr.o.m. 1.8 2010. Tillstånd att ordna denna utbildning har beviljats Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur och Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland. Beslut om utvecklingsanslag för denna verksamhet fattas under hösten.

INTERNATIONALISERING

Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur har beviljats statsunderstöd för internationalisering av projekthantering och rutiner vid Yrkesakademien (INPRO).

ECVET

Europakommissionen gav i juni 2009 sina medlemsländer en rekommendation gällande ett överföringssystem för studieprestationer inom yrkesutbildningen (European Credit Transfer System for Vocational education and training – ECVET). Systemet skall göra det möjligt att överföra och erkänna kunnande och studieprestationer från ett europeiskt land till ett annat. I Finland pågår ett [projekt](#) som testar de modeller som utarbetats i Finland. Yrkesakademien har beviljats statsunderstöd för att introducera projektet inom svenskspråkig yrkesutbildning.

INVANDRARUTBILDNING

Axxell Utbildning Ab har beviljats statsunderstöd för projektet *Toimitaan! – Toiminnalliset läbestymistävät maahanmuuttajien oppimisvalmiuksien tukena* som genomförs vid Esbo-enheten i samarbete med finska utbildningsanordnare.

ESF-projekt

Det finns nu sammanlagt fyra svenskspråkiga projekt som finansieras med ESF-medel via Utbildningsstyrelsen under den nuvarande programperioden:

Bättre vardagskunskaper och ökat deltagande i arbetslivet genom studier

- Optimera 2, Optima, 1.4.2008–31.12.2010
- Steg för steg, Yrkesakademin, 1.1.2009–31.12.2011

Att utveckla rådgivning och vägledning för invandrare i det inledande skedet

- Digitala vägen, Yrkesakademin, 1.9.2009–31.8.2012

Med ökade kunskaper in på arbetsmarknaden

- Arbetslivsperioder för lärare och utbildare, Axxell, 1.4.2008–31.12.2010

Utbildningsstyrelsens följande ansökningsomgång för nationella utvecklingsprogram som delfinansieras med medel ur ESF infaller 3–29.10.2010. Då kan man söka projektfinansiering från följande utvecklingsprogram:

- Bättre vardagskunskaper och via studierna in i arbetslivet
- Med ökade kunskaper in på arbetsmarknaden
- Prognostisering av utbildnings- och kunskapsbehoven

Mer information om ansökan och de pågående projekten finns på Utbildningsstyrelsens [ESF-sidor](#).

7. GEMENSAMMA STUDIER OCH PROGRAM

Modersmålsundervisningen

Slutprovet i muntlig kommunikation i modersmålet i gymnasiet förnyas hösten 2010, och kan nu utföras även av studerande inom yrkesutbildningen. Utbildningsstyrelsen ordnar en avgiftsbelagd utbildning om det förnyade slutprovet i muntlig kommunikation 7 oktober 2010. Målet är att lärarna bekantar sig med det förnyade provet och övar sig i att bedöma det. De lärare som skall bedöma det nya provet under vintern 2011 bör ha deltagit i kursen. Ansvarig för kursen är undervisningsrådet Katarina Rejman. Läs mer i [kursprogrammet](#).

Det andra inhemska språket (finska) och främmande språk

Ingelisa Wikholm utvecklar sedan augusti 2010 undervisningen i finska och främmande språk. Vi önskar att alla utbildningsanordnare för svenskspråkig yrkesutbildning vill meddela Ingelisa kontaktuppgifter om lärare i finska och övriga språk. På det sättet kan Ingelisa skapa ett nätverk och på sikt betjäna även språkundervisningen inom yrkesutbildningen.

Kontaktuppgifter: ingelisa.wikholm@oph.fi

eTwinningprogrammet – någonting nytt, någonting gammalt

Partnerskolprogrammet eTwinning, och samtidigt Europas största nätbaserade lärargemenskap, går in i sitt sjätte år med nästan 100 000 medlemmar, varav ca 150 från Svenskfinland. Kärnan i eTwinning är fortfarande att ge lärare möjlighet att enkelt hitta projektidéer, it-verktyg – och varandra – för att starta digitala skolsamarbeten med sina studerande. Men eTwinning som lärarnätverk får allt större fokus. Under hösten 2010 kommer det att finnas ännu fler möjligheter än förut att kommunicera, gruppera sig, dela resurser och utbyta erfarenheter på eTwinning.net. Vill ni veta mer om eTwinning, så ”beställ” eTwinningsteamet till er läroanstalt. eTwinningss nav hittar ni på www.etwinning.net och finländska webbplatsen på www.edu.fi/etwinning_skolsamarbete_i_europa

8. UTBYTE AV INFORMATION OCH ERFARENHETER

Utbildningsstyrelsen.fi – utvärdering och statistik

Utbildningsstyrelsens officiella webbsidor innehåller information om såväl utbildning och examina, som finansiering, lagar och anvisningar. Men visste du att man på sidorna också kan hitta information om prognostisering, utvärdering och forskning på utbildningsområdet? Här kan man t.ex. läsa mer om den omfattande utvärderingen av inlärningsresultaten som gjorts utifrån yrkesproven under flera års tid och om de framtida kompetensbehoven inom olika branscher. I forskningsregistret KOTU kan du söka efter rapporter och centrala resultat som gjorts inom utbildningsforskningen sedan 1991.

Vi har också samlat all vår statistik om utbildningen under en och samma rubrik. I rapporteringstjänsten WERA kan du dessutom själv ta fram statistik över bl.a. nybörjarplatser, gemensam ansökan, studerande, utexaminerade, specialundervisning, sysselsättning bland de utexaminerade, utbildningens kostnader, befolkningens utbildningsnivå och befolkningsprognoser. Rapporterna kan göras utifrån olika sökkriterier, såsom språk, region, kommun eller läroanstalt.

Detta och mycket mer hittar du på adressen:
http://www.oph.fi/utvardering_och_statistik

Edu.fi – vår webbtjänst för lärarna

Utbildningsstyrelsen har förnyat sin webbtjänst Edu.fi som i första hand riktar sig till lärare, men som också är till nytta för många andra. Tjänsten är ännu delvis under konstruktion och saknar därför en del innehåll. Vi hoppas att ni ser över eventuella länkningar och bokmärken till våra sidor. Vi tar också gärna emot respons om Edu.fi. Webbtjänsten hittar man fortfarande på den välbekanta adressen www.edu.fi.

Utbildningsstyrelsen på mässor

Utbildningsstyrelsen ställer tillsammans med Sydkustens landskapsförbund ut sina aktuella publikationer och rapporter på bokmässan i Helsingfors 28–31 oktober 2010. I januari deltar vi i Educa-mässan 28–29.1.2011. Kom gärna och besök oss där!

Fortbildning och seminarier för undervisningspersonal

I kalendern över utbildningstjänster och på nätsidorna finns uppgifter över den svensk- och finskspråkiga fortbildning som Utbildningsstyrelsen ordnar hösten 2010 och våren 2011. <http://db3.edu.fi/koulutuskalenteri/ophhaku.asp>.

Svensk fortbildning för undervisningspersonal, som beviljats statsunderstöd av Utbildningsstyrelsen, ordnas bl.a av Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi och yrkeshögskolan Novia, Palmenia vid Helsingfors universitet och Educodes Ab. Även yrkesläroanstalterna ordnar fortbildning för yrkesläroanstalternas undervisningspersonal. Yrkesakademien arrangerar fortbildning med fokus på kvaliteten i de fristående examina och Optima har ett omfattande fortbildningsprogram för flera yrkesbranscher. Utbildning ordnas också inom ramen för olika projekt.

Information om undervisningsväsendets personalutbildning samt de utbildningsprojekt som beviljats finansiering finns på webbplatsen: http://www.oph.fi/finansiering/statsunderstod/fortbildning_for_undervisningpersonal

Några exempel på fortbildningar under läsåret:

- [Lärande 2010 – Lärarutbildare och lärare i interaktion](#) 28–29 oktober 2010, Vasa
- [Att ta till tals – orons gråa zon](#) 27 oktober och 11 november, Österbotten
- [Nationella dagar för elev- och studerandevård](#) 3–4 november 2010, Helsingfors
- [Det förnyade slutprovet i muntlig kommunikation](#) 7 oktober 2010, Helsingfors
- Vuxenutbildningsseminarium 22–23.3.2011, Tammerfors

Publikationer

Utbildningsstyrelsen producerar årligen ett flertal avgiftsbelagda publikationer. Alla dessa produkter finns i Internetbokhandeln där du också kan beställa dem. Utbildningsstyrelsen producerar därtill gratispublikationer som du kan läsa och skriva ut i pdf-format på våra webbsidor. Publikationerna finns på adressen: http://www.oph.fi/publikationer_och_laromedel.

Ett urval aktuella publikationer:

Backman, Heidi & Westerholm, Annika, Yrke 2020 – en prognos över behovet av svenskspråkig arbetskraft och yrkes- och högskoleutbildning för svenskspråkiga. Utbildningsstyrelsen 2009.

http://www.oph.fi/download/112962_yrke2020.pdf

Guide om samarbetet mellan gymnasiet och yrkesutbildningen, utkommer hösten 2010

Cacciatore, Raisa, Aggressionens trappsteg, ett undervisningsmaterial för skolan. Utbildningsstyrelsen 2010.

Paaso, Aila & Korento, Kati, Den kunniga läraren 2010–2020 – Undervisningspersonalens kunnande inom yrkesutbildningen på andra stadiet, slutrapport. Utbildningsstyrelsen 2010.

http://www.oph.fi/download/122133_Den_kunniga_lararen_2010-2020.pdf

Ikävalko, Elina, Jämställdhetsplaneringen vid gymnasierna, yrkesläroanstalterna och läroanstalterna inom det fria bildningsarbetet. Utbildningsstyrelsen 2010.

http://www.oph.fi/publikationer/2010/uppfoljning_av_jamstalldhetsplanerna

Frisk, Tarja, Lärmiljöerna utvidgas – Lärmiljöer i yrkesutbildningen – idéer, uppslag och exempel. Utbildningsstyrelsen 2010.

http://www.oph.fi/download/124974_Larmiljoerna_utvidgas.pdf

Enheten för svenskspråkig utbildning vid Utbildningsstyrelsen önskar alla utbildningsanordnare ett framgångsrikt läsår!

Direktör

Johan Aura

Undervisningsråd

Ingeborg Rask

BILAGA 1

Teamet för yrkesutbildning

Heidi Backman, undervisningsråd, tfn 040 348 7187, heidi.backman@oph.fi

- Koordinering av svenskspråkig yrkesutbildning
- Prognostisering av utbildnings- och kompetensbehov
- Läges- och omvärldsanalys, projekthantering och information

Carola Helle, specialsakkunnig, tfn 040 348 7284, carola.helle@oph.fi

- Examensgrunder för grund-, yrkes- och specialyrkesexamina som fristående examina
- Examens- och utbildningskommissionerna
- Statsunderstöd för utvecklingsprojekt inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen
- Undervisningsväsendets personalutbildning (lärarfortbildning)

Tor Lindholm, undervisningsråd, tfn 040 348 7699, tor.lindholm@oph.fi

- Examensgrunder för grundexamina
- Statsunderstöd för utvecklingsprojekt inom grundläggande yrkesutbildning
- Läroavtalsutbildning
- Specialundervisning

Ingeborg Rask, undervisningsråd, tfn 040 348 7244, ingeborg.rask@oph.fi

- Projekthantering och statsunderstöd
- Examensgrunder för grundexamina
- Information
- Lägesanalys

Gun Lindström, sakkunnig, tfn 040 348 7183, gun.lindstrom@oph.fi

- Examensgrunder för yrkes- och specialyrkesexamina – koordinering av översättning och redigering

Gemensamma studier

Katarina Rejman, undervisningsråd, tfn 040 348 7003, katarina.rejman@oph.fi

- Modersmål och litteratur

Ingelisa Wikholm, undervisningsråd, tfn 040 348 7245, ingelisa.wikholm@oph.fi

- Finska (och gymnasiefrågor)

Henrik Laurén, undervisningsråd, tfn 040 348 7192, henrik.lauren@oph.fi

- Matematik och naturvetenskaper

BILAGA 2

Statsunderstödda projekt för utvecklande av svenskspråkig yrkesutbildning 2010			
Samordnande av funktioner och verksamhet inom den svenskspråkiga yrkesutbildningen	Axxell	100 000	PSP-IP – Den personliga och individuella delen av läroplanen
	Yrkesakademin	72 520	Yrkesproffs i Svenskfinland 2
Inlärnning i arbetet och yrkesprov	Axxell	20 000	
	Inveon	25 000	
	Optima	25 000	
	Yrkesakademin	25 000	
Verkställande av yrkesprov	Axxell	Besluten inte fattade	
	Inveon	Besluten inte fattade	
	Optima	Besluten inte fattade	
	Yrkesakademin	Besluten inte fattade	
Invandrarutbildning	Axxell	9 000	Toimitaan! – Toiminnalliset lähestymistavat maahanmuuttajien oppimisvalmiuksien tukena
Arbetskapacitetsintyget	Inveon	6 700	Må bra i Inveon
	Optima	10 000	Optilife
	Yrkesakademin	10 000	Arbetskapacitetsintyget
Utvecklande av lärmiljöer	ansökningstid i augusti		
Utvidgad inlärnning i arbetet	Yrkesakademin	Besluten inte fattade	
Yrkesstarten	Inveon	Besluten inte fattade	
	Yrkesakademin	Besluten inte fattade	
ECVET	Yrkesakademin	17 000	FINCEVET, svenskspråkig spridning
Internationalisering	Yrkesakademin	3 900	INPRO-internationalisering av projekthantering och rutiner vid YA
Utvecklande av kvaliteten i den yrkesinriktade tilläggsutbildningen	Axxell	17 000	Idéverkstaden
	Borgå handelsläroverk	25 000	Lärmiljöer på nätet för yrkesexamina
	Optima	17 000	Idéverkstaden
	Practicum	17 000	Idéverkstaden
	Yrkesakademin	20 000	Idéverkstaden
Utvecklande av prov- och materialtjänster för fristående examina	Axxell	17 000	Utvecklande av material för bedömning av yrkeskunskande inom yrkesexamen inom handikappområdet
	Yrkesakademin	19 000	Utvecklande av material för bedömning av yrkeskunskande inom yrkesexamen inom handikappområdet
Utvecklande av den yrkesinriktade vuxenutbildningen för invandrare	Optima	14 000	WEXA – Webbaserad handledning kring fristående yrkesexamen för invandrare
	Yrkesakademin	12 000	WEXA – Webbaserad handledning kring fristående yrkesexamen för invandrare

Opetushallitus

Hakaniemenranta 6, PL 380, 00531 Helsinki, puhelin 040 348 7555, faksi 040 348 7865, etunimi.sukunimi@oph.fi, www.oph.fi

Utbildningsstyrelsen

Hagnäskajen 6, PB 380, 00531 Helsingfors, telefon 040 348 7555, fax 040 348 7865, förnamn.efternamn@oph.fi, www.oph.fi